



Datum
2023-02-01
Adress
Rönbladsgatan 1 B
Diarienummer
GRF-2023-88

Yttrande

Till
Malmö stadsrevision

Granskning av särskilt stöd i grundskola och gymnasieskola **[Fyll i mottagarens diarienummer]**

Grundskolenämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Mot bakgrund av stadsrevisionens rekommendationer avser grundskolenämnden att vidareutveckla elevhälsans digitala systemstöd för att möjliggöra tillförlitlig uppföljning av skyndsamheten i arbetet med särskilt stöd på huvudmannanivå. Flera kompetenshöjande insatser riktade till skolenheterna kring det digitala systemstödet och de förvaltningsgemensamma mallarna kommer att genomföras. En systematisk uppföljning och kvalitetssäkring av skolornas användning av de centrala mallarna kommer att utföras årligen med hjälp av stickprov. Vidare kommer skolorna, i linje med grundskoleförvaltningens åtagande *Tillgänglig lärmiljö*, få stöd av det operativa teamet i att starta och driva egna särskilda undervisningsgrupper, samt i att se över lärmiljön så att fler elever kan gå kvar i ordinarie lärmiljö. Åtgärderna förväntas ges effekt fortlöpande och är ett långsiktigt arbete som kommer leda till ökad likvärdighet i arbetet med särskilt stöd i Malmö stad.

Yttrande

Nämnden rekommenderas säkerställa att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds

För att kunna säkerställa att elevers behov av särskilt stöd utreds skyndsamt behöver huvudmannen dokumentation av anmälan till rektor. Efterlevnaden av dokumentation av anmälan till rektor bedöms i dagsläget vara låg. I elevhälsans digitala systemstöd Prorenata Elevakt finns arbetsytor för arbetet med särskilt stöd och de förvaltningsgemensamma kvalitetssäkrade mallarna. Under 2023–2024 kommer anmälan till rektor att integreras i den befintliga strukturen i Prorenata Elevakt. Detta kommer att synliggöra rektors ansvar för skyndsamhet i arbetet med särskilt stöd, samt möjliggöra tillförlitlig uppföljning på central nivå. Arbetet med att utarbeta rutiner för uppföljning och ta fram en ändamålsenlig blankett för anmälan till rektor kommer pågå under 2023. Implementeringen av tillägget i systemstödet kommer att påbörjas under våren 2024. Skolorna behöver goda förutsättningar

för att bygga strukturer i arbetet med särskilt stöd med utgångspunkt i Prorenata Elevakt, i form av stöd kring dokumentation och utredning. Denna åtgärd kommer leda till bättre möjligheter för huvudmannen att säkerställa att elevers behov av särskilt stöd utreds skyndsamt, samt större likvärdighet bland skolenheterna. Åtgärden förväntas ge effekt fortlöpande och är ett långsiktigt arbete som är beroende av kontinuitet för såväl huvudman som skollledning och elevhälsoteam.

Nämnden rekommenderas se till att huvudmannens mallar för beslut inom området särskilt stöd används vid samtliga skolenheter

Huvudmannens kvalitetssäkrade mallar för arbetet med särskilt stöd finns tillgängliga för alla skolenheter i det digitala systemstödet Prorenata Elevakt. Under hösten 2022 uppdaterades och kvalitetssäkrades mallarna utifrån Skolverkets nya allmänna råd. För att underlätta användningen av mallarna har stödtexter lagts in i systemet. Under våren 2023 kommer dessa stödtexter även att sammanställas och kommuniceras ut till skolorna i samlad form.

Vidare planeras flera åtgärder som syftar till att dels uppmana skolorna till konsekvent användning av mallarna, dels underlätta själva användandet. Bland annat planeras en utbildningsinsats kring utredning av särskilt stöd, som tar avstamp i strukturen och mallarna i det digitala systemstödet. I maj 2023 kommer en guidning av systemstödet att ske i samband med en professionsträff med specialpedagoger. Man ser även över förslaget att genomföra en workshop, ledd av systemansvarig för Prorenata Elevakt, med representanter från de lokala elevhälsoteamen. I dessa sammanhang kommer skolornas ansvar att kontinuerligt arbeta med huvudmannens mallar synliggöras och betonas. Effekten av detta blir en större likvärdighet i arbetet med särskilt stöd i Malmö stad.

Med start hösten 2023 kommer skolornas användning av de förvaltningsgemensamma mallarna att följas upp. Stickprov bestående av de fem senaste upprättade beslut om åtgärdsprogram, med tillhörande utvärdering samt den utredning av en elevs behov av särskilt stöd som utgör beslutsunderlaget, kommer att genomföras på totalt fem skolor per läsår. Detta är en kontinuerlig och systematisk uppföljning som kommer att ske en gång per hösttermin. Vid varje stickprov kommer nya skolor att ingå i granskningen.

Nämnden rekommenderas kvalitetssäkra utvärderingar så att deras syfte "att se över om de stödinsatser som satts in gett effekt" (Skolverket (SKOLFS 2022:334) Kommentarer till Skolverkets allmänna råd om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram, sid. 32) uppfylls. Med denna rekommendation menas att nämnden bör försäkra sig om att utvärderingen fokuserar på om åtgärderna stödjer elevernas utveckling i riktning mot ökad måluppfyllelse och om insatsen behöver förändras.

De förvaltningsgemensamma mallarna för arbetet med särskilt stöd uppdaterades och kvalitetssäkrades utifrån Skolverkets nya allmänna råd under hösten 2022. Skolorna fick tillgång till de uppdaterade mallarna den 2 januari 2023, genom det digitala systemstödet Prorenata Elevakt. Uppdateringarna innebar bland annat ett tydliggörande kring fokus på elevernas utveckling mot målen. Vidare har skolorna numera möjlighet att se en stödtext

kopplad till respektive rubrik i mallarna. Stödtexten förtydligar syftet med rubrikerna, och vilken information som efterfrågas. I mallen för utvärdering framgår till exempel att ”utvärderingens syfte är att se över om de stödinsatser som satts in gett effekt i förhållande till förväntat resultat”. På detta sätt vägleds skolorna i utvärderingen av insatserna, vilket ökar möjligheten för att dess syfte uppfylls. Dessa stödtexter finns i dagsläget tillgängliga i mallarna, men kommer under våren 2023 även att sammanställas och kommuniceras ut till skolorna i ett separat dokument för stöd och vägledning.

Förvaltningen kommer, med start hösten 2023, att systematiskt följa upp skolornas användning av huvudmannens mallar. Stickprov bestående av de fem senaste upprättade beslut om åtgärdsprogram, med tillhörande utvärdering samt den utredning av en elevs behov av särskilt stöd som utgör beslutsunderlaget, kommer att genomföras på totalt fem skolor per läsår. På så sätt kan huvudmannen följa upp att utvärderingar av insatser inom särskilt stöd fokuserar på om åtgärderna stödjer elevernas utveckling i riktning mot ökad måluppfyllelse och om insatsen behöver förändras. Detta är en kontinuerlig och systematisk uppföljning som kommer att ske en gång per hösttermin. Vid varje stickprov kommer nya skolor att ingå i granskningen.

Nämnden rekommenderas följa upp de elever som skulle gynnas av en placering i kommunens särskilda undervisningsgrupper får en sådan placering

Grundskoleförvaltningens centrala specialistteam genomför, efter rektors ansökan, en kvalitetssäkrad bedömning inför placering i de centrala och kommungemensamma särskilda undervisningsgrupperna. Alla elever som, enligt denna bedömning, skulle gynnas av en placering i de centrala eller kommungemensamma särskilda undervisningsgrupperna får en sådan placering. Centrala specialistteamet har formaliserat och förtydligat kravställningen och på så sätt utvecklat ansökningsprocessen. Detta har förkortat handläggningstiden och bidragit till ökad kunskap hos skolorna kring när det är gynnsamt att placera i centrala eller kommungemensamma särskilda undervisningsgrupper.

Alla ansökningar om placering i central eller kommungemensam särskild undervisningsgrupp blir inte beviljade. Detta kan bero på att man bedömer att det särskilda stödet inte i tillräckligt hög grad har utformats efter elevens behov, eller att ett mindre sammanhang på den egna skolenheten inte har provats. Det kan också handla om att man bedömer att eleven inte skulle gynnas av en central placering, utan i stället är i behov av att tillfälligt få sin undervisning i en lokal särskild undervisningsgrupp på den egna skolan. Skollagstiftningen skiljer inte på centrala och lokala särskilda undervisningsgrupper.

Grundskoleförvaltningens åtagandeplan, som ingår i det systematiska kvalitetsarbetet, innehåller under läsåret 2022/2023 det undersökande åtagandet *Tillgänglig lärmiljö*. Åtagandet syftar bland annat till att se över skolans lärmiljö och det stöd som eleverna behöver för att uppnå målen. Inom detta ingår skolornas arbete med ledning och stimulans samt deras organisation kring lokala särskilda undervisningsgrupper. Att lyfta eleven ur ordinarie undervisning och placera i en särskild undervisningsgrupp utanför den egna skolenheten är en ingripande insats. Skolorna behöver i större utsträckning starta och driva lokala särskilda

undervisningsgrupper för elever i behov av särskilt stöd. Inom ramen för detta kommer det operativa teamet vid Centrala elevhälsan under våren 2023 att tillsammans med skolorna se över lärmiljön så att fler elever kan gå kvar i ordinarie lärmiljö, samt ta fram arbetssätt för att stödja skolorna i att starta upp egna särskilda undervisningsgrupper utifrån behov. Denna åtgärd förväntas ge effekt fortlöpande och är ett långsiktigt arbete som ligger i linje med förvaltningens åtagande.

Ordförande

.....
[Förnamn Efternamn]
.....

[Fyll i titel]

.....
[Förnamn Efternamn]
.....

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden]